

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de reprezentantul întreprinderii mixte „Incaso”, societate cu răspundere limitată, avocatul Natalia Covaliov împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Valeriei Sergheeva cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

La 06 aprilie 2016 întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată (în continuare – ÎM „Incaso” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valeriei Sergheeva, solicitînd încasarea datoriei în mărime de 19068,12 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 de lei și taxa de stat în sumă de 590,7 lei.

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău prin hotărîrea din 07 iunie 2017 a admis acțiunea parțial și a încasat de la Valeria Sergheeva în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 7000 de lei, cu titlu de datorie la împrumut, suma de 364,80 de lei cu titlu de dobîndă, suma de 1750 de lei cu titlu de taxa aferentă contractului, suma de 1750 de lei cu titlu de penalitate pentru rezilierea contractului, suma de 325,95 de lei cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată proporțional părții admise din acțiune și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 12190,75 de lei (f.d.35).

La 07 septembrie 2017 reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul stagiar Bujoreanu Eugen a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 iunie 2017, solicitînd repunerea în termen de declarare a apelului, admiterea apelului și modificarea hotărîrii cu încasarea de la Valeria Sergheeva în beneficiul ÎM „Incaso” SRL a penalității contractuale pentru întîrziere în mărime de 8203,32 de lei și a taxei de stat pentru declararea apelului în sumă de 203 lei (f.d.38-41).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 noiembrie 2017 a respins cererea avocatului stagiar Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM „Incaso” SRL cu privire la repunerea în termen a apelului. A restituit cererea de apel depusă de avocatul stagiar Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM „Incaso” SRL împotriva hotărîrii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 07 iunie 2017, ca depusă în afara termenului legal (f.d.61-64).

La 26 ianuarie 2018 reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov a predat oficiului poștal cererea de recurs (înregistrată în Curtea de Apel Chișinău la 29 ianuarie 2018) împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.70-71).

În argumentarea recursului și-a exprimat dezacordul cu încheierea recurată și consideră că nu este argumentată.

Consideră că a declarat apel în termen, întrucît a recepționat dispozitivul hotărîrii primei instanțe prin intermediul oficiului poștal la 01 septembrie 2017, fiind în imposibilitate de a declara apel timp de 30 de zile, fapt ce constituie temei de repunere în termen prin prisma art. 13 CEDO.

Opinează că termenul de apel urma a fi prelungit pînă la 02 octombrie 2017, deoarece din 02 septembrie 2017, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărîrii, a început a curge termenul de declarare a apelului, iar cererea de apel a fost depusă la 04 septembrie 2017, făcînd referire la art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov, urmează a fi respins pentru următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Avînd în vedere faptul că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017 (f.d.61-64), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 179 din 11 ianuarie 2018 (f.d.65), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 26 ianuarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.72). În aceste circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că demararea căii de atac a fost exercitată în termen, or conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Verificînd legalitatea încheierii instanței de apel prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că, actul de dispoziție judecătorească a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural incidente speței.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze

repunerea în termen.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul reține justetea încheierii instanței de apel de restituire a apelului declarat de avocatul stagiar Eugeniu Bujoreanu, în interesele ÎM „Incaso” SRL din motivul că a fost depus în afara termenului legal, deoarece ultimului i-a fost expediat dispozitivul hotărîrii primei instanței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea din 07 iunie 2015 (f.d.37), însă acesta nu a prezentat probe care ar demonstra imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege, precum și faptul că a întreprins acțiuni de a lua cunoștință de materialele dosarului, inclusiv, la ce etapă se află examinarea cauzei, iar termenul de aproximativ 80 de zile pentru depunerea apelului este unul excesiv de mare, or reieșind din principiul *nemo censetur ignorare legem* ceea ce presupune că nimeni nu poate fi considerat că nu cunoaște legea, reprezentantul recurentului, avocatul stagiar Eugeniu Bujoreanu urma să dea dovadă de diligența corespunzătoare în vederea susținerii poziției sale în proces, întru evitarea restituirii cererii de apel depusă peste termen, ca sancțiune procedurală, deoarece conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă în raport cu art. 56 alin. (1) și (3) din aceeași lege, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În această ordine de idei, Colegiul nu poate reține argumentele invocate de reprezentantul recurentului precum că a declarat apel în termen, întrucît a recepționat dispozitivul hotărîrii primei instanțe prin intermediul oficiului poștal la 01 septembrie 2017, iar termenul de 30 de zile a început a curge de la momentul comunicării actului, or în conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Respectiv, termenul de 30 de zile pentru declararea apelului începe a curge de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dar nu de la data comunicării acestuia, reieșind din dispozițiile citate supra.

La caz, instanța de recurs conchide că dacă dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost pronunțat la 07 iunie 2017 (f.d.35), reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul stagiar Bujoreanu Eugeniu era în drept să declare apel pînă la 10 iulie 2017 (luni, zi lucrătoare), inclusiv, însă în afara limitelor temporale indicate la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a declarat apel la 06 septembrie 2017, fapt ce se confirmă prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.42).

Prin urmare, argumentele invocate în recurs, Colegiul le apreciază ca fiind declarative, neavînd suport probator, or în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept teme al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, Colegiul reiterează că, termenul stabilit de lege este unul imperativ și peremptoriu, or art.110 din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu

de acte. Astfel, recurentul urma să demareze calea de atac apelul în interiorul termenului stabilit de lege, în caz contrar intervenind *uno icto* restituirea cererii de apel. Or conform dispoziției art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn contra Germaniei, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Astfel, Colegiul menționează că ÎM „Incaso” SRL fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a cererii de apel, însă nu a folosit acest drept.

Din aceste motive, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia respingerii recursului declarat de reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov, ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de reprezentantul ÎM „Incaso” SRL, avocatul Natalia Covaliov.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017 în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă „Incaso” societate cu răspundere limitată împotriva Valeriei Sergheeva cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas